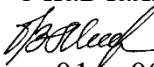

**Коломийський індустріально-педагогічний фаховий
коледж**

**Циклова комісія загальнотехнічних дисциплін,
будови і експлуатації автомобілів**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник директора
з навчальної роботи

 Мороз О.В.
« 01 » 09.2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

для студентів освітньо-професійного ступеня «Фаховий молодший бакалавр»
за освітньо-професійною програмою «Будівництво і експлуатація будівель та споруд»

за спеціальністю 015.31 «Професійна освіта. Будівництво та зварювання»,
за освітньо-професійною програмою «Виробництво харчової продукції»

за спеціальністю 015.37 «Професійна освіта. Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології»,

за освітньо-професійною програмою «Обслуговування та ремонт автомобілів і двигунів»

за спеціальністю 015.38 «Професійна освіта. Транспорт»

за галуззю знань 01 «Освіта/Педагогіка»

Коломия 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Безпека життєдіяльності» для студентів освітньо-професійного ступеня «Фаховий молодший бакалавр» за освітньо-професійною програмою «Будівництво і експлуатація будівель та споруд», за спеціальністю 015.31 «Професійна освіта. Будівництво та зварювання»; за освітньо-професійною програмою «Виробництво харчової продукції», за спеціальністю 015.37 «Професійна освіта. Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології»; за освітньо-професійною програмою «Обслуговування та ремонт автомобілів і двигунів», за спеціальністю 015.38 «Професійна освіта. Транспорт» за галуззю знань 01 «Освіта/Педагогіка» 2023 р. – 11 с.

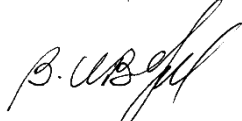
Розробники:

Семенюк Роман Ярославович – викладач загальнотехнічних дисциплін, викладач I категорії.

Робоча програма затверджена
на засіданні циклової комісії
загальнотехнічних дисциплін,
будови та експлуатації
автомобіля

Протокол №1 від 31.08.2023

Голова циклової комісії

Шевчук В. В.

(підпис) (прізвище та ініціали)
«31» 08. 2023 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників		Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	
		4 семестр	
Загальний обсяг навчальної дисципліни	кредитів ЄКТС	1	
	годин	30	
Загальна кількість аудиторних годин		24	
з т.ч.: - лекції		24	
- практичні		-	
- семінарські		-	
- лабораторні		-	
Самостійна робота, год.		6	
Курсова робота/проект		-	
Форма підсумкового контролю		залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни – набуття студентом компетенцій, знань, умінь і навичок для здійснення професійної діяльності за спеціальністю з урахуванням ризику виникнення техногенних аварій і природних небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та призвести до несприятливих наслідків на об'єктах господарювання, а також формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку.

Завдання навчальної дисципліни «Безпека життєдіяльності» - полягає у чіткому розумінні небезпечних і шкідливих чинників у ситуаціях, що виникають у навколишньому середовищі, їх ідентифікація, пошук і обґрунтування оптимальних безпечних умов життя людини.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування компетентностей:

- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. (ЗК 03)
- Здатність приймати обґрунтовані рішення. (ЗК 05)
- Здатність упроваджувати ефективні методи організації праці відповідно до вимог екологічної безпеки, безпеки життєдіяльності та охорони і гігієни праці в галузі будівництва та зварювання. (ФК 21)
- Здатність упроваджувати ефективні методи організації праці відповідно до вимог екологічної безпеки, безпеки життєдіяльності та охорони і гігієни праці в галузі аграрного виробництва, переробки сільськогосподарської продукції та харчових технологій. (ФК 21)
- Здатність упроваджувати ефективні методи організації праці відповідно до вимог екологічної безпеки, безпеки життєдіяльності та охорони і гігієни праці в транспортній галузі. (ФК 21)

Очікувані результати навчання

- Володіти інформацією чинних нормативно-правових документів,

законодавства, галузевих стандартів професійної діяльності в установах, на виробництвах, організаціях галузі/сфери будівництва та зварювання. (ПР02)

- Володіти інформацією чинних нормативно-правових документів, законодавства, галузевих стандартів професійної діяльності в установах, на виробництвах, організаціях галузі/сфери аграрного виробництва, переробки сільськогосподарської продукції та харчових технологій. (ПР02)
- Володіти інформацією чинних нормативно-правових документів, законодавства, галузевих стандартів професійної діяльності в установах, на виробництвах, організаціях транспортної сфери. (ПР02)
- Аналізувати та оцінювати ризики, проблеми у професійній діяльності й обирати ефективні шляхи їх вирішення. (ПР07)
- Відшукувати, обробляти, аналізувати та оцінювати інформацію, що стосується професійної діяльності, користуватися спеціалізованим програмним забезпеченням та сучасними засобами зберігання та обробки інформації. (ПР09)
- Знати основи і розуміти принципи функціонування технологічного обладнання та устаткування галузі будівництва та зварювання. (ПР16)
- Знати основи і розуміти принципи функціонування технологічного обладнання та устаткування галузі аграрного виробництва, переробки сільськогосподарської продукції та харчових технологій. (ПР16)
- Знати основи і розуміти принципи функціонування технологічного обладнання та устаткування транспортної галузі. (ПР16)

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- структуру життєдіяльності, взаємозв'язок та взаємозалежність життєдіяльності людини й оточуючого середовища, проблеми життєдіяльності та шляхи їх вирішення;
- можливу сферу небезпек у повсякденному житті та в умовах надзвичайних ситуацій і основні напрямки забезпечення безпеки життєдіяльності в цих умовах;
- концепцію допустимого ризику як міру небезпеки та забезпечення безпеки життєдіяльності;
- основи фізіологічної безпеки людини, раціональні умови, параметри та норми забезпечення безпеки в природному, виробничому, побутовому та соціальному середовищі, джерела антропогенних забруднень оточуючого середовища, вплив цих забруднень на безпеку життєдіяльності;
- джерела техногенної, природної, екологічної, біологічної та соціальної небезпеки та заходи по забезпеченню безпеки життєдіяльності при прояві цих небезпек;
- класифікацію надзвичайних ситуацій, характеристику вражаючих факторів та осередків ураження при надзвичайних ситуаціях техногенного та природного характеру;
- порядок виявлення та оцінки наслідків при прояві небезпек, методи оцінки радіаційної та хімічної обстановки, задачі, що вирішуються, методика їх розв'язання;
- засоби індивідуального та колективного захисту, основні принципи та способи

захисту людей при прояві різних видів небезпек, заходи по забезпеченню безпеки студентів та співробітників Університету «Україна» в надзвичайних ситуаціях;

- засоби та заходи надання першої допомоги собі та постраждалим, мету й основні види рятувальних та інших невідкладних робіт, їх організацію та порядок проведення;
- зміст нормативно-правових документів, спрямованих на вирішення задач по забезпеченню безпеки життєдіяльності населення України;
- структуру і задачі національної системи забезпечення безпеки.

вміти:

- розпізнавати за різними ознаками явні та потенційні небезпеки і по можливості попереджати їх вплив на життєдіяльність свою та оточуючих людей;
- прогнозувати вплив різних небезпек на здоров'я та життя людини, на довкілля;
- враховувати різні за походженням джерела небезпеки при проведенні заходів по забезпеченню безпеки життєдіяльності;
- застосовувати елементи теорії ризику для оцінки небезпек та рівня безпеки життєдіяльності;
- оцінювати можливі наслідки надзвичайних ситуацій, вирішувати задачі по оцінці радіаційної і хімічної обстановки, робити висновки та пропозиції, спрямовані на забезпечення безпеки в умовах радіаційного та хімічного забруднення;
- використовувати засоби індивідуального захисту, сховища, укриття та інші захисні споруди для забезпечення людей в умовах надзвичайних ситуацій;
- надавати першу медичну допомогу собі та постраждалим від різних видів небезпек (при запамороченні, опіках та ураженнях отруйними речовинами, переломах, розривах зв'язок, ураженнях електричним струмом, блискавкою та ін.);
- грамотно опиратися на правові основи, державні та міжнародні структури для забезпечення безпеки особистості та безпеки суспільства.

3. Програма початкової дисципліни

Розділ 1. Теоретичні основи безпеки життєдіяльності.

Розділ 2. Людина як елемент системи «Людина – життєве середовище».

Розділ 3. Безпека людини в різних сферах життєдіяльності.

Розділ 4. Безпеки життєдіяльності в умовах надзвичайних ситуацій.

Розділ 5. Надання першої долікарської допомоги.

Розділ 6. Організація та управління безпекою життєдіяльності.

4. Структура навчальної дисципліни

№ з/п	Назва розділів, тем	Всього	Лекції	Лабораторні заняття	Семінарські заняття	Самостійна робота

		Денна				
1	Розділ 1. Теоретичні основи безпеки життєдіяльності.	5	4	-	-	1
2	Розділ 2. Людина як елемент системи «Людина – життєве середовище».	5	4	-	-	1
3	Розділ 3. Безпека людини в різних сферах життєдіяльності.	10	8	-	-	2
4	Розділ 4. Безпеки життєдіяльності в умовах надзвичайних ситуацій.	3	2	-	-	1
5	Розділ 5. Надання першої долікарської допомоги.	5	4	-	-	1
6	Розділ 6. Організація та управління безпекою життєдіяльності.	2	2	-	-	-
	Всього	30	24	-	-	6

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна
1	Розділ 1. Теоретичні основи безпеки життєдіяльності.	4
2	Розділ 2. Людина як елемент системи «Людина – життєве середовище».	4
3	Розділ 3. Безпека людини в різних сферах життєдіяльності.	8
4	Розділ 4. Безпеки життєдіяльності в умовах надзвичайних ситуацій.	2
5	Розділ 5. Надання першої долікарської допомоги.	4
6	Розділ 6. Організація та управління безпекою життєдіяльності.	2
	Всього	24

6. Теми семінарських занять

Навчальною програмою не передбачено.

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна
1	Розділ 1. Теоретичні основи безпеки життєдіяльності.	1
2	Розділ 2. Людина як елемент системи «Людина – життєве середовище».	1
3	Розділ 3. Безпека людини в різних сферах життєдіяльності.	2
4	Розділ 4. Безпеки життєдіяльності в умовах надзвичайних ситуацій.	1
5	Розділ 5. Надання першої долікарської допомоги.	1
	Всього	6

8. Методи контролю

При організації навчального процесу з навчальної дисципліни «Безпека життєдіяльності» використовуються наступні види контролю знань:

1. Усне опитування.
2. Письмова перевірка.
3. Практична перевірка.
4. Тестовий контроль.

Форма підсумкового контролю з дисципліни «Безпека життєдіяльності» - залік.

Контрольні питання:

1. Що таке безпека життєдіяльності?
2. Які основні складові безпеки життєдіяльності?
3. Які загрози безпеці життєдіяльності існують у повсякденному житті?
4. Що таке профілактика та як вона важлива для безпеки життєдіяльності?
5. Які правила безпеки використовуються у побуті?
6. Як визначити безпеку продуктів харчування?
7. Як вести себе під час пожежі в приміщенні?
8. Які евакуаційні шляхи повинні бути в будівлі?
9. Як використовувати вогнегасник?
10. Які правила безпеки на дорозі повинні дотримувати водії?
11. Які основні принципи безпеки використання електроприладів?
12. Як уникнути отруєння газами в побуті?
13. Що таке перша допомога та чому вона важлива?
14. Як надавати першу допомогу при порізах і подряпинах?
15. Які основні правила безпеки під час купання?
16. Як визначити якість води для пиття?
17. Що таке безпека в мережі Інтернет?
18. Які загрози пов'язані зі споживанням алкоголю та наркотиків?
19. Як надавати першу допомогу при опіках?
20. Як визначити якість повітря в приміщенні?
21. Як вести себе на природі для запобігання аваріям?
22. Як визначити небезпечність на транспорті та уникнути неї?
23. Як правильно піднімати важкі предмети, щоб уникнути травм?
24. Як використовувати справжні ліки та уникати підробок?
25. Як вберегти дітей від небезпеки в домашньому середовищі?
26. Як надавати першу допомогу при сонячних ударах?
27. Як вести себе в горах для безпеки?
28. Як визначити, чи безпечна їжа, яку вам запропонували?
29. Як вести себе на невідомій водоймі, щоб уникнути тонування?
30. Які правила безпеки на роботі з високою температурою?
31. Як вибрати безпечні іграшки для дітей?
32. Як діяти в разі землетрусу?
33. Як визначити, чи безпечний ваш будинок від злому?
34. Як уникнути отруєння грибами?
35. Як надавати першу допомогу при укусах комах?
36. Як вести себе в грозу на вулиці?
37. Як визначити небезпеку у відносинах із незнайомими людьми?

38. Як використовувати паспортні та фінансові документи для збереження безпеки?
 39. Як вести себе на відкритому водоймі, щоб уникнути утоплення?
 40. Як використовувати засоби індивідуального захисту на робочому місці?

9. Критерії поточного оцінювання знань та вмінь студента

Критерії оцінювання знань та вмінь студента являють собою систему вимог у вигляді опису та кількісних вимірників рівня знань та вмінь студента, які підтверджують набуті ним компетенції. Критерії оцінювання знань та вмінь студента за результатами вивчення навчального матеріалу дисципліни «Безпека життєдіяльності» наведені нижче:

Критерії	Оцінювання за 4-бальною шкалою
Студент демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Вміє реалізувати теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, аналізувати та спів ставляти дані об'єктів діяльності фахівця на основі набутих з даної та суміжних дисциплін знань та умінь. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання проявив уміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються.	«відмінно»
Студент демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять та поясненні прийнятих рішень, дає вичерпні пояснення.	«добре»
Студент засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений програмою дисципліни та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	«задовільно»
Студент володіє навчальним матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, що позначаються студентом окремими словами чи реченнями	«незадовільно»

10.Методичне забезпечення

1. Робоча навчальна програма з дисципліни «Безпека життєдіяльності» для студентів освітньо- професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» за освітньо-професійною програмою «Будівництво і експлуатація будівель та споруд», за спеціальністю 015.31 «Професійна освіта. Будівництво та зварювання»; за освітньо-професійною програмою «Виробництво харчової продукції», за спеціальністю 015.37 «Професійна освіта. Аграрне виробництво,

переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології»; за освітньо-професійною програмою «Обслуговування та ремонт автомобілів і двигунів», за спеціальністю 015.38 «Професійна освіта. Транспорт» за галуззю знань 01 «Освіта/Педагогіка».

2. Конспект лекцій.
3. Тестові завдання для здійснення модульного контролю.
4. Пакет завдань по виконанню самостійних робіт.
5. Контрольні питання.
6. Пакет завдань по виконанню комплексної контрольної роботи з дисципліни «Безпека життєдіяльності».

11.Рекомендована література

Базова

1. Конституція України. – К.: Скіф, 2006. - 48с.
2. Андронов В. А. Безпека життєдіяльності: Посібник для самостійної роботи студентів.-Харків, ХОГО «НЕТ» «Екоперспектива», 2007. - 304с.
3. Бедрій Я. І. Безпека життєдіяльності: - Навчальний посібник. – Київ: Кондор, 2009. - 286с.
4. Желібо Е. П., Зацарний В. В. Безпека життєдіяльності: - Підручник. – К.:Каравела, 2007. - 288с.
5. Пішак В. П., Радько М. М., Воробйов О. О. Безпека життєдіяльності. - Підручник / за редакцією Радька М. М. – Чернівці: Книги – XXI, 2007. – 360 с.

Допоміжна

1. Кодекс законів України про працю (КЗпПУ) 2018
2. Бегун В.В., Науменко І.М. Безпека життєдіяльності. – К.: 2004 р.
3. Яким Р.С. Безпека життєдіяльності людини : Навч. посібник. Львів : Видавництво «Бескид Біт», 2005. 304 с.

12.Інформаційні ресурси

1. Дуднікова І. І. Безпека життєдіяльності : Навч. посібник.
URL: file:///C:/Users/Julia/Desktop/dudnikovabezpekazhittedyalnost_d23ed605240.pdf
2. Сафонов А.І. Програмний курс з предмету «Безпека життєдіяльності (екологічна та техногенна безпека).
URL: file:///C:/Users/Julia/Desktop/safonov-a-bezpeka-zhittedyalnostekologchnata-tehnogenna-bezpeka_85cd24db7bf.pdf
3. Міністерство освіти і науки України.
URL: <https://mon.gov.ua/ua>
4. Міністерство екології та природних ресурсів України.
URL: <https://mepr.gov.ua/>
5. Державна служба України з надзвичайних ситуацій.
URL: <https://dsns.gov.ua/>
6. Рада національної безпеки і оборони України.
URL: <https://www.rnbo.gov.ua/>
7. Постійне представництво України при ООН.
URL: <https://ukraineun.org/>
8. Всесвітня організація охорони здоров'я.
URL <http://www.who.int/en/>